

พฤติกรรมกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช

PERSONAL SAVINGS BEHAVIOR OF PEOPLE IN NAKHON SI THAMMARAT

ชนิษฐา แซ่วุ่น

สาขาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Khanittha Saewun

E-mail: 6314060171@rmail.ru.ac.th

Finance and Banking, Faculty of Business Administration,

Ramkhamhaeng University

Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อสำรวจลักษณะปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช (2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางด้านลักษณะประชากรศาสตร์ ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 400 คน โดยผู้ศึกษาได้ใช้ แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือหลักที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วย สถิติ t-test สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไป เปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD และสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอายุต่างกัน สถานภาพต่างกัน อาชีพต่างกัน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ส่งผลให้พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราชต่างกัน และประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน และจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกัน ส่งผลให้พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราชไม่ต่างกัน นอกจากนี้ ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านรายจ่าย และด้านภาระหนี้สิน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช

คำสำคัญ : พฤติกรรมการออม ; การออม ; ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม

Abstract

The objectives of this research were (1) to explore the characteristics of demographic factors. Socioeconomic factors of the population in Nakhon Si Thammarat province. (2) to study the influence of demographic factors. Socioeconomic factors affecting personal saving behavior of the population in Nakhon Si Thammarat Province. The sample group in this research was 400 people in Nakhon Si Thammarat Province using questionnaires as the main tool for data collection. The collected data was analyzed in terms of percentage, frequency, mean and standard deviation. In addition, the hypothesis was tested with t-test statistics and One-way ANOVA statistics. If the differences were found, they would be analyzed in pairs by the LSD method and multiple regression.

The results of hypothesis testing found that the differences in ages, statuses, occupations and average monthly incomes affect the savings behaviors of the people in Nakhon Si Thammarat province. But the differences of gender, levels of education, and the number of family members did not affect the saving behaviors of the people in Nakhon Si Thammarat. In addition, socioeconomic factors are income, expenditure, and debt burden influence on personal savings behavior of the population in Nakhon Si Thammarat province.

Keywords: saving behavior; savings; socioeconomic factors

บทนำ

ในปี 2563 เศรษฐกิจในประเทศไทยมีแนวโน้มหดตัวลง จากการระบาดของไวรัสโควิด-19 ซึ่งทำให้เศรษฐกิจไทยได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง ส่งผลให้มีการยกเลิกกิจกรรมทางเศรษฐกิจตามนโยบายของรัฐในการป้องกันโรคระบาด ทำให้เศรษฐกิจในประเทศไทยทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคอุตสาหกรรม ภาคค้าปลีก ภาคบริการและภาคส่งออก SME ต้องหยุดชะงัก ทำให้ธุรกิจหลายแห่งไม่สามารถดำเนินกิจการต่อได้ หลายแห่งต้องปิดกิจการลงสถานการณ์ที่เศรษฐกิจหยุดชะงัก กิจกรรมทางเศรษฐกิจหรือการส่งออกหยุดทำงาน ทำให้หลายธุรกิจมีการปรับตัวและลดค่าใช้จ่ายเพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินได้ ได้แก่ การลดค่าใช้จ่าย การลดเงินเดือน การให้พนักงานลาออก รวมไปถึงการปิดกิจการ ส่งผลต่อรายได้ของประชาชนที่ลดลงหรือตกงานเป็นจำนวนมาก ทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบและความเดือดร้อนอย่างมาก ดังนั้น การออมเงิน ถือเป็นเรื่องสำคัญที่ไม่ควรมองข้าม สิ่งที่เราควรคำนึง คือ จะมีการบริหารจัดการกับเงินเหลือใช้นั้นอย่างไรให้เหมาะสม เพื่อให้เงินงอกเงยเพิ่มมากขึ้น โดยทั่วไปคนส่วนใหญ่มักจะเก็บออมในรูปเงินสด ฝากธนาคาร หรือบริษัทเงินทุน วิธีนี้เรียกว่า การออมเงิน เป็นการเก็บสะสมเงินที่ละเล็กละน้อยให้พอกพูนเพิ่มขึ้นเมื่อเวลาผ่านไป

นอกจากนั้น การลดรายจ่ายลงด้วยการรู้จักใช้จ่ายเท่าที่จำเป็นก็จะสามารถทำให้การออมเกิดขึ้นได้เช่นกัน โดยวัตถุประสงค์ของการออม เช่น เพื่อมีเงินสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉิน เพื่อสร้างฐานะในอนาคตให้กับตัวเอง และครอบครัว ดังนั้น ควรวางแผนที่จะมีเงินออมสักก้อนหนึ่งเพื่ออนาคตทางการเงินที่ดี

ดังนั้น ผู้ศึกษาได้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาพฤติกรรมทางการเงินและปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางการเงิน โดยได้เลือกพื้นที่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นจังหวัดที่ผู้ศึกษาอาศัยอยู่ การออมเงิน เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ชีวิตบรรลุเป้าหมายเพราะเป็นปัจจัยที่จะทำให้เราได้ในสิ่งที่ต้องการโดยที่ไม่เดือดร้อน ขาดสภาพคล่อง หรือเป็นหนี้ จึงอยากจะสนับสนุนให้ประชาชนเกิดการออมที่เพิ่มขึ้น ผู้ศึกษาจึงเล็งเห็นว่า หากศึกษาการค้นคว้าอิสระเรื่องนี้จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน นำไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการออมให้แก่ประชาชนในพื้นที่แห่งนี้ และพื้นที่ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสำรวจลักษณะปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางด้านลักษณะประชากรศาสตร์ ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาและด้านพื้นที่

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบด้วย ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านรายจ่าย และด้านภาระหนี้สิน

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ประกอบด้วย พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ ด้านปริมาณในการออม ด้านวัตถุประสงค์ในการออม ด้านรูปแบบในการออม

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้คือ ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 5% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาในครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2565

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้เข้าใจถึงความสำคัญของการออมเงินและเป็นสิ่งจูงใจในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการออมของประชากรให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตและดียิ่งขึ้น
2. ได้ทราบแนวทางในการบริหารจัดการทางการเงินที่ดีของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช และผู้ศึกษาเองให้มีการออมเงินไว้ใช้จ่ายยามจำเป็นในอนาคตต่อไป
3. หน่วยงานหรือสถาบันทางการเงินทั้งภาครัฐและภาคเอกชนสามารถนำข้อมูลพฤติกรรมการออมเงินของประชากรจากการศึกษาคั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนารูปแบบการออมให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบัน

สมมติฐานการศึกษา

สมมติฐานที่ 1 : ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่แตกต่างกันส่งผลให้พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราชแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 : ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านรายจ่าย ด้านภาระหนี้สิน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออม

เงินออม (Saving) ตามความหมายทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึง ส่วนหนึ่งของรายได้ที่ไม่ได้มีการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค แต่เก็บออมไว้โดยมีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้จ่ายต่าง ๆ ในอนาคต การออมเงินนั้นอาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น เก็บออมไว้เป็นเงินสด นำไปฝากธนาคาร หรือนำไปซื้อหลักทรัพย์

มงคลชัย จำรุง (2560) กล่าวว่า การออม หมายถึง การนำรายได้เมื่อหักรายจ่ายแล้วจะมีส่วนคงเหลืออยู่ ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ซึ่งไม่ได้ถูกใช้สอยออกไป เรียกว่าเงินออมที่เอาไว้เพื่อใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล

ณิชากร ชัยศิริ (2562) กล่าวว่า การออม หมายถึง การที่บุคคลได้มีการเสียสละการบริโภคเพื่อสะสมเงินในการใช้ประโยชน์ในอนาคตและยามฉุกเฉิน

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสรุปได้ว่า การออม หมายถึง ส่วนต่างระหว่างรายได้และรายจ่ายที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาหนึ่ง หรือเป็นเงินรายได้ที่เหลือจากการใช้จ่าย เหลือจากการบริโภคแล้ว นำมาเก็บสะสมเพื่อให้พอกพูนขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่แล้วมักจะเก็บอยู่ในรูปแบบของเงินสด เงินฝากธนาคารโดยได้รับดอกเบี้ยเป็น

ผลตอบแทน หรือเก็บในรูปแบบของทรัพย์สินถาวรอื่นๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บสะสมเป็นเงินในการใช้จ่ายยามฉุกเฉิน หรือการใช้ประโยชน์ในอนาคต

ทฤษฎีสถิตฐานรายได้สมบูรณ์ (Absolute Income Hypothesis)

เป็นทฤษฎีตามแนวคิดของ John Maynard Keynes ได้อธิบายสมมติฐานที่อธิบายถึงความสัมพันธ์ของรายได้ (Income) กับการบริโภค โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นความสัมพันธ์เชิงบวก สรุปได้ว่า เมื่อรายได้เพิ่มขึ้นการบริโภคจะเพิ่มขึ้นด้วย แต่การบริโภคจะเพิ่มขึ้นไม่เท่ากับการเพิ่มขึ้นของรายได้ ดังนั้น จึงมีผลทำให้ส่วนแตกต่างระหว่างรายได้กับการบริโภคจะยิ่งมากขึ้นหรือการออมและความโน้มเอียงในการออมเฉลี่ยเพิ่มขึ้น (วิลเลียมสัน ไทยอุตสาห์ และวลัยภรณ์ อัครตะนันท์, 2531)

ทฤษฎีสถิตฐานรายได้เปรียบเทียบ (Relative Income Hypothesis)

ตามแนวคิดทฤษฎีของ Jame S. Duesenberry ที่ได้เชื่อว่าผู้บริโภคจะทำการอุปโภคบริโภคโดยไม่ได้มีการคำนึงถึงรายได้โดยสมบูรณ์ แต่กลับจะไปคำนึงถึงรายได้เปรียบเทียบ ซึ่งรายได้เปรียบเทียบแบ่งออกได้ 2 ลักษณะ คือ 1. พิจารณาตามกลุ่มในสังคม รายได้เปรียบเทียบ คือ รายได้ที่นำมาเปรียบเทียบกับรายได้ของบุคคลที่อยู่ในสังคมกลุ่มเดียวกัน 2. พิจารณาตามระยะเวลา รายได้เปรียบเทียบ คือ สัดส่วนของรายได้ปัจจุบันเปรียบเทียบกับรายได้ในอดีต โดย Duesenberry เชื่อว่าผู้บริโภคแต่ละคนจะมีความเคยชินกับการบริโภคในอดีต ดังนั้น ถ้าผู้บริโภคคนใดมีรายได้ปัจจุบันต่ำกว่ารายได้ในอดีต ความโน้มเอียงในการบริโภคเฉลี่ยหรือสัดส่วนของการบริโภคต่อรายได้ปัจจุบัน $\frac{C}{Y}$ จะมีค่าสูง

ทฤษฎีสถิตฐานรายได้ถาวร (Permanent Income Hypothesis)

เป็นทฤษฎีตามแนวคิดของ Milton Friedman มีสาระสำคัญแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ

1. Friedman เห็นว่าองค์ประกอบรายได้และการบริโภคในปัจจุบันนั้น แบ่งออก เป็น 2 กลุ่ม คือ ส่วนที่เป็นลักษณะถาวรและส่วนที่เป็นชั่วคราว นั่นคือ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง
2. ความสัมพันธ์ที่แท้จริงระหว่างการบริโภคกับรายได้จะอยู่ที่ส่วนประกอบถาวร นั่นคือ การบริโภคถาวรจะเป็นสัดส่วนกับรายได้ถาวร

ทฤษฎีสถิตฐานวัฏจักรชีวิต (Life Cycle Hypothesis)

เป็นทฤษฎีตามแนวคิดของ Modigliani และ Brumberg ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1954 และ ต่อมาในปี ค.ศ. 1963 Ando และ Modigliani นำมาทดสอบโดยใช้ข้อมูลของประเทศสหรัฐอเมริกา และพบว่าแนวคิดนี้เป็นความจริงจนเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป โดยทฤษฎีนี้จะเน้นไปที่การบริโภคของคน ผู้บริโภคส่วนใหญ่จะทำการบริโภคให้ได้รับความพอใจสูงสุด ก็นำเอารายได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคตมาคำนึงถึงหรือการนำเอารายได้ตลอดชีวิตมากำหนดการบริโภคในช่วงขณะใดขณะหนึ่ง

ทฤษฎีการบริโภคของเคนส์ (John Maynard Keynes)

ทฤษฎีนี้การบริโภคของเคนส์ ได้กล่าวว่า ปริมาณของสินค้าและบริการที่ผู้บริโภคจะบริโภคนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ ด้าน ซึ่งปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือ ปัจจัยด้านรายได้ ซึ่งการบริโภคและการออมเงินจะมากหรือน้อย ล้วนมีสาเหตุมาจากรายได้ของผู้บริโภคทั้งสิ้น ถ้าผู้บริโภคมีรายได้สูงการบริโภคก็จะสูงไปด้วย กล่าวคือ บุคคลหรือผู้บริโภคจะเพิ่มการบริโภคหรือการใช้จ่ายใด ๆ ก็ต่อเมื่อรายได้เพิ่ม แต่ไม่มากเท่ากับการเพิ่มขึ้นของรายได้ เมื่อรายได้สูงขึ้นจะทำให้ช่องว่างระหว่างการออมเงินและการบริโภคอาจจะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งอธิบายได้ว่า การออมจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อตนเองและครอบครัวมีการอุปโภคและบริโภคที่เพียงพอแล้ว เนื่องจากการแสวงหาปัจจัยพื้นฐานให้แก่ตนเองและครอบครัวนั้นย่อมเป็นสิ่งที่สำคัญกว่าแรงจูงใจในการสะสมเงินหรือการเก็บเงินนั่นเอง ดังนั้นจากข้อความและเหตุผลที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ จึงสรุปได้ว่า เมื่อผู้บริโภคมีรายได้เฉลี่ยที่มากขึ้น ก็จะส่งผลให้ปริมาณในการออมต่อรายได้เพิ่มมากขึ้นไปด้วย (Jock Maynard Keynes, 1964)

ทฤษฎีการบริโภคของนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิก (Classic)

ตามทฤษฎีนี้กล่าวไว้ว่า ระดับการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคหรือการออมของประชาชนจะขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยเป็นสำคัญ การเปลี่ยนแปลงของการบริโภคและการออมเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ย เมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นจะแบ่งรายได้ปัจจุบันไปออมมากขึ้น และเป้าหมายของผู้บริโภคทุกคน คือ การได้ผลตอบแทนสูงสุดจากทรัพยากรและรายได้ที่มีจำกัด ผู้บริโภคจึงต้องตัดสินใจว่าการบริโภคในปัจจุบันทั้งหมดกับการบริโภคส่วนหนึ่ง แล้วเก็บออมไว้บริโภคในอนาคตว่าอย่างไรจะให้ผลตอบแทนมากกว่ากันซึ่งการตัดสินใจนั้นขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยเป็นสำคัญ ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงผู้บริโภคจะเลื่อนการบริโภคบางส่วนไปในอนาคตโดยการออมมากขึ้น เพื่อหวังรายได้จากดอกเบี้ย ในทางตรงกันข้ามถ้าอัตราดอกเบี้ยต่ำการออมก็จะอมน้อยลง (เท็ดคัทดี้ ศรีสุรพล, 2535)

ทฤษฎีความต้องการถือเงินของ Milton Friedman

ทฤษฎีความต้องการถือเงินของ Milton Friedman อธิบายไว้ในปี 1968 ซึ่งมีการพัฒนามาจากแนวคิดทฤษฎีของนักปริมาณการเงินของสำนักเคมบริดจ์ โดยได้กล่าวว่า ปัจจัยที่กำหนดความต้องการถือเงินที่มองว่าเงินเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์มากมาย บุคคลที่มีอุปสงค์ต่อเงินก็เพราะเห็นว่าเงินจะก่อให้เกิดประโยชน์มากมายขึ้นได้ ซึ่งพฤติกรรมทางเลือกถือเงินของบุคคลจัดเป็นสัดส่วนโดยตรงกับรายได้ที่ได้รับ ซึ่งจะต้องเป็นรายได้ที่เป็นตัวเงิน นอกจากนี้ยังมีเนื้อหาบางส่วนมีความใกล้เคียงกับ ทฤษฎีความพอใจในสภาพคล่อง ของ John Maynard Keynes ซึ่งอธิบายทฤษฎีความต้องการถือเงินของบุคคล แบ่งออกเป็น 3 ประการ คือ 1. ความต้องการถือเงินไว้ใช้สอยในชีวิตประจำวัน 2. ความต้องการถือเงินเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน 3. ความต้องการถือเงินเพื่อเก็งกำไร

วัตถุประสงค์ในการออม

มงคลชัย จำรูญ (2560) ได้ระบุวัตถุประสงค์การออม มีดังต่อไปนี้

1. เพื่อใช้ในยามชรา 2. เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน 3. เพื่อใช้จ่ายสำหรับการศึกษาทั้งของตนเองในระดับที่สูงขึ้นหรือสำหรับบุตรหลาน 4. เพื่อใช้จ่ายสินค้าหรือที่อยู่อาศัย 5. เพื่อหลักประกันในอนาคต 6. เพื่อหาประโยชน์และรายได้ 7. เพื่อกิจกรรมทางสังคม 8. เพื่อใช้เป็นทุนในการประกอบธุรกิจส่วนตัว 9. เพื่อกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การท่องเที่ยว

ลลิตทิพย์ หาคำ (2561) การดำรงชีวิตในแต่ละวันปฏิเสธไม่ได้เลยว่าการบริโภคอุปโภคนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ๆ การมีเงินออมไว้เพื่อใช้จ่ายจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องคำนึงถึง

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ในการออม หมายถึง เหตุผลของการเก็บเงินไว้ใช้ในอนาคต ได้แก่ เพื่อใช้จ่ายในยามชรา เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ในยามที่เกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด เช่น เกิดอุบัติเหตุ การเจ็บไข้ได้ป่วย เพื่อใช้ในการศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาสำหรับตนเองหรือสำหรับบุตรหลาน เพื่อไว้ใช้จ่ายในการซื้อที่ดิน ที่อยู่อาศัย เพื่อซื้อเครื่องมือใช้ในการประกอบอาชีพ เพื่อไว้ใช้จ่ายในการซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต เพื่อให้ได้มาเป็นหลักประกันบางอย่าง ได้แก่ การประกันชีวิต ประกันภัย เพื่อการลงทุนที่ได้ผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ย เงินปันผล เพื่อไว้ลงทุนในการประกอบอาชีพ เพื่อไว้ใช้ในกิจกรรมผ่อนคลายหรือกิจกรรมอื่นๆ เช่น การท่องเที่ยว การทำบุญ และเพื่อเก็บไว้เป็นมรดกให้แก่บุตรหลานในอนาคต

รูปแบบในการออม

ศุภวรรณ มณีพันธ์วงศ์ (2552) กล่าวว่าไว้ว่า รูปแบบการออม ประกอบด้วย 3 รูปแบบ โดยแต่ละแบบจะให้ผลตอบแทนที่แตกต่างกันออกไป ได้แก่ 1. การออมในรูปแบบของสินทรัพย์ถาวร เป็นการสร้างหลักประกันในอนาคต เช่น ที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง เป็นต้น 2. การออมในรูปแบบของทรัพย์สินทางการเงิน ซึ่งมีสภาพคล่องสูง เช่น เงินสด กองทุนเลี้ยงชีพ พันธบัตร เป็นต้น 3. การออมเงินฝากกับสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารพาณิชย์ต่างๆ สรุปแนวคิดทฤษฎีด้านการออม ทำให้ทราบว่า การออมมีความสำคัญอย่างมาก ซึ่งการออมสามารถเลือกออมได้หลายรูปแบบตามความต้องการและความเหมาะสมของแต่ละบุคคล โดยการออมจะมีปัจจัยต่างๆ เข้ามามีบทบาทโดยเฉพาะในส่วนของการรายได้และค่าใช้จ่าย

ดังนั้น ผู้ศึกษาสรุปได้ว่า รูปแบบการออม หมายถึง การนำเงินมาสะสมไว้ในรูปแบบต่างๆ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน ได้แก่ เงินฝากธนาคาร เงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์ กองทุนต่างๆ กรมธรรม์ประกันชีวิต หุ้นในตลาดหลักทรัพย์ สลากออมสิน สลากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส) พันธบัตรรัฐบาล เป็นต้น และที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน ได้แก่ เก็บเงินสดไว้ในมือ สมาชิกฌาปนกิจ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนประกันสังคม การให้กู้ยืมโดยมีสัญญาถูกต้องตามกฎหมาย การให้กู้ยืมโดยไม่มีสัญญาถูกต้องตามกฎหมาย หรือสินทรัพย์ถาวร เช่น ที่ดิน บ้าน อาคารที่อยู่อาศัย และสินทรัพย์มีค่า เช่น ทองคำ อัญมณี ของมีค่าอื่นๆ เช่น การเล่นเกม เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กฤตภาส เลิศสงคราม (2555) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ พบว่า ส่วนใหญ่ออมเงินในสถาบันการเงิน และจำนวนเงินออมต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.37 โดยที่จุดมุ่งหมายของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการออมเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน และมีความต้องการที่จะออมในระยะยาว แต่จำนวนเงินออมของผู้ออมยังต่ำอยู่ ดังนั้น ควรหามาตรการในการกระตุ้นการออมให้เพิ่มขึ้น โดยอาจจะเพิ่มสิทธิประโยชน์จากการออมให้เพิ่มขึ้น เพื่อจูงใจให้ประชากรกลุ่มนี้มีความต้องการออมมากขึ้น จำนวนสมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้น 1 คน ทำให้การออมลดลง 1.756 จึงควรมีการวางแผนครอบครัวเพื่อไม่ให้มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมากเกินไป จำนวนค่าใช้จ่ายในครอบครัวที่เพิ่มขึ้น 1 บาท จะส่งผลให้จำนวนเงินออมของ ลดลง 0.88 บาท ดังนั้นจึงต้องมีการวางแผนด้านค่าใช้จ่ายให้เหมาะสม

นเรศ หนองใหญ่ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ผลการวิเคราะห์ระดับการออมต่อพฤติกรรมการออม พบว่า พฤติกรรมการออมในภาพรวมอยู่ในระดับการออมพอใช้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่ออมเงินโดยการนำเงินไปฝากธนาคาร สำหรับผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการออมไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการออมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

ณิชากร ชัยศิริ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในจังหวัดสงขลา จำนวน 400 คน ผลสรุปในการวิจัยครั้งนี้พบว่า 1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา 2. ปัจจัยเศรษฐกิจระดับจุลภาค ด้านรายจ่ายของครัวเรือน มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา 3. ปัจจัยเศรษฐกิจระดับมหภาค ด้านนโยบายการเงิน มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบไม่ทดลอง (Experimental) และเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแบบวิจัยตัดขวาง (Cross sectional Study) ใช้เครื่องมือการศึกษาเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวนทั้งหมด 1,549,253 คน โดยแบ่งเป็น ประชากรชาย จำนวน 764,248 คน และประชากรหญิง จำนวน 785,005 คน (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช ณ เดือน พฤศจิกายน 2564)

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้มาจากการคำนวณตามสูตรของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนอยู่ที่ 5% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน และจะเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวกหรือแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ (Google Forms) ได้แก่

ส่วนที่ 1 : แบบสอบถามข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัว มีคำถามจำนวน 7 ข้อ ซึ่งจะเป็นคำถามแบบปลายปิด กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียง 1 คำตอบ

ส่วนที่ 2 : แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย ด้านรายได้ ด้านรายจ่าย และด้านภาระหนี้สิน มีคำถามจำนวน 10 ข้อ โดยแต่ละข้อเป็นคำถามวัดระดับ ความเห็น 5 ระดับ (Rating Scale)

ส่วนที่ 3 : แบบสอบถามความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปริมาณในการออม ด้านวัตถุประสงค์ในการออม และด้านรูปแบบในการออม มีคำถามจำนวน 17 ข้อ โดยแต่ละข้อเป็นคำถามวัดระดับ ความเห็น 5 ระดับ (Rating Scale)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1.1 ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม คือ ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัว

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ คือ ข้อมูลปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านรายจ่าย ด้านภาระหนี้สิน และการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ ด้านปริมาณในการออม ด้านวัตถุประสงค์ในการออม และด้านรูปแบบในการออม

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

2.1 พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม เพศ จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการทดสอบ t-test

2.2 พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัว จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

ด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างระหว่างตัวแปร จะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD

2.3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ เรื่อง พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถสรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ในการออม ด้านปริมาณในการออม ด้านรูปแบบในการออม

2. ผลการศึกษาพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ พบว่า ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอายุ สถานภาพ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน ส่งผลให้พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราชแตกต่างกัน แต่ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศระดับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครอบครัวแตกต่างกัน ส่งผลให้พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราชไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม พบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านรายจ่าย และด้านภาระหนี้สิน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช

อภิปรายผลการศึกษา

1. ผลการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม ปัจจัยลักษณะทางประชากรศาสตร์ สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1.1 ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลโดยรวมไม่ต่างกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นเรศ หนองใหญ่ (2560) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการออมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลด้านปริมาณในการออมต่างกัน ซึ่งผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า เพศหญิงมีความระมัดระวังในการดำเนินชีวิตมากกว่าเพศชาย ดังนั้น เพศหญิงจึงมีความสม่ำเสมอและความสามารถในการออมเงินในด้านปริมาณที่มากกว่าเพศชาย

1.2 ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอายุต่างกัน มีผลทำให้พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลต่างกัน ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า ช่วงอายุที่แตกต่างกันนั้นมีผลทำให้พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลต่างกัน โดยส่วนใหญ่บุคคลที่มีอายุน้อย อาจจะทำให้ยังมีรายได้ไม่สูงมากนัก การเก็บออมจึงทำได้ยาก เมื่อมีอายุเพิ่มมากขึ้น รายได้ก็จะเพิ่มมากขึ้นด้วย ทำให้มีความสามารถในการออมเงินได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรรรัตน์ งามฉ่องสกุล (2563) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทบริหารสินทรัพย์ กรุงเทพมหานคร จำกัด (มหาชน) สาขาสำนักงานใหญ่ ที่พบว่า พนักงานที่มีอายุต่างกัน ส่งผลให้มีพฤติกรรมการออมแตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.3 ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมส่วนบุคคล โดยรวมไม่ต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเนชา เอี่ยมคุ้ม (2563) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมเงินเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกันของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีความแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราชที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลด้านปริมาณในการออมต่างกัน ซึ่งผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า ไม่ว่าจะจบการศึกษาในระดับใดก็ย่อมเห็นความสำคัญและมีความคิดที่อยากเก็บออมเงินไว้ใช้ในยามเจ็บป่วยหรือยามฉุกเฉิน ดังนั้นระดับการศึกษาที่แตกต่างกันก็ไม่ทำให้พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลแตกต่างกัน แต่อาจจะแตกต่างกันที่ในด้านปริมาณการออมมากกว่า

1.4 ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีสถานภาพต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลต่างกัน ทั้งในด้านวัตถุประสงค์ในการออม และด้านรูปแบบในการออม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิกุล ปัญญา (2554) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่การตลาดบริษัทหลักทรัพย์ พบว่า สถานภาพต่างกันมีอิทธิพลต่อการออมของเจ้าหน้าที่การตลาดหลักทรัพย์ และจากผลการศึกษาพบว่า สถานภาพที่แตกต่างกันมีปริมาณการออมที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีในเรื่องของค่าใช้จ่ายในการรับผิดชอบและการอุปการะครอบครัวเหมือนกัน เช่น คนโสดอาจต้องดูแลบิดามารดา หรือคนที่สมรสก็อาจต้องรับผิดชอบคู่สมรสและลูก เป็นต้น จึงทำให้สถานภาพที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมการออมด้านปริมาณการออมไม่แตกต่างกันนั่นเอง

1.5 ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอาชีพต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา นามบุญมี (2563) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมของคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชากรวัยทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพต่างกันทำให้พฤติกรรมการออมต่างกัน และจากผลการวิเคราะห์ ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราชที่มีอาชีพต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลด้านปริมาณในการออม ด้านวัตถุประสงค์ในการออมไม่แตกต่างกัน ซึ่งผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราชไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดก็ย่อมมีวัตถุประสงค์ในการออมที่คล้ายกัน มีความคิดที่อยากเก็บออมเงินไว้ใช้ในยามเจ็บป่วยหรือยามฉุกเฉิน และมีความสม่ำเสมอในการออมเงินตามสัดส่วนและความสามารถของตน

1.6 ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราชที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลต่างกัน ซึ่งผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการออม เนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน ดังนั้น ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อรายได้สูงขึ้นปริมาณของการออมก็จะสูงขึ้น รวมถึงวัตถุประสงค์ในการออมและรูปแบบในการออมก็แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา เบญจรงค์พันธ์ (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมของบุคลากรศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า บุคลากรศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันทำให้พฤติกรรมการออมไม่ต่างกัน

1.7 ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลไม่ต่างกัน ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่ว่าจะมียอดสมาชิกในครอบครัวกี่คน ก็ย่อมอยากมีเงินออมเพื่อมาช่วยเหลือจุนเจือครอบครัวของตน พฤติกรรมการออมทั้งด้านปริมาณในการออม ด้านวัตถุประสงค์ในการออม และด้านรูปแบบในการออมจึงมีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤตภาส เลิศสงคราม (2555) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ที่สรุปไว้ว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้น 1 คน ทำให้การออมลดลง 1.756 นั่นเอง

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

2.1 ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ด้านรายได้ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านรายได้ ในเรื่องการจัดสรรรายได้เหมาะสมสำหรับการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และการเตรียมความพร้อมในการออมเงินให้เพียงพอต่อความต้องการในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤตภาส เลิศสงคราม (2555) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ พบว่า ปัจจัยด้านรายได้ มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความเชื่อมั่นร้อยละ 95

2.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ด้านรายจ่าย มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านรายจ่าย จึงมีการควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น เพื่อให้สามารถมีเงินออมได้อย่างเพียงพอ ถ้ามีรายจ่ายมากก็จะออมเงินได้น้อย ดังนั้น ควรมีการวางแผนการออมให้เหมาะสมกับรายรับและรายจ่ายเพื่อการดำรงชีวิตที่ดีในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชกร ชัยศิริ (2562) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา พบว่า ปัจจัยด้านรายจ่าย มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความเชื่อมั่นร้อยละ 95

2.3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ด้านภาระหนี้สิน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า การมีภาระหนี้สินไม่ว่าจะด้วยภาระทางครอบครัวหรือภาระทางสังคม ทำให้มีการหารายได้เพิ่มขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ และต้องมีความระมัดระวังในการที่จะไม่สร้างภาระหนี้สินที่เกินความจำเป็น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นเรศ หนองใหญ่ (2560) เรื่องพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ปัจจัยด้านหนี้สิน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

3. การออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

3.1 ด้านปริมาณในการออม ของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง โดยประชากรส่วนใหญ่มีการออมเงินอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ซึ่งผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า ประชากรส่วนใหญ่มีความต้องการที่อยากจะออมเงิน จึงพยายามเก็บสะสมเงินที่เหลือจากการใช้จ่าย พยายามมีความสม่ำเสมอในการออมตามความสามารถและรายได้ของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีการบริโภคของเคนส์ (John Maynard Keynes , 1964) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อประชากรมีรายได้เฉลี่ยที่มากขึ้น ก็จะส่งผลให้ปริมาณในการออมต่อรายได้เพิ่มมากขึ้นไปด้วย

3.2 ด้านวัตถุประสงค์ในการออม ของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยประชากรส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้จ่ายในยามเจ็บป่วย/ ฉุกเฉินหรือในยามชราภาพ ซึ่งผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการเตรียมความพร้อมในการออมเงินให้เพียงพอต่อความต้องการในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กฤตภาส เลิศสงคราม (2555) เรื่องพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ กล่าวไว้ว่า ครึ่งเรือนทั่วประเทศส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักของการเก็บออมเพื่อใช้จ่ายในยามชราหรือเกษียณอายุ

3.2 ด้านรูปแบบในการออม ของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่ออมเงินโดยการนำเงินไปฝากธนาคาร ซึ่งผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า การออมโดยฝากธนาคารนั้นมีความเสี่ยงต่ำ มีสภาพคล่อง และยังได้รับผลตอบแทนที่แน่นอนในรูปของดอกเบี้ย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริรัตน์ ศรีพนม (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจันทบุรี จำกัด กล่าวไว้ว่า การออมในสหกรณ์และสถาบันการเงินมีสภาพคล่อง เพราะสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดง่าย มีผลตอบแทนที่ดี มีความเสี่ยงต่ำ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้

1. จากผลการศึกษาพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า ประชากรส่วนใหญ่การออมเงินเพื่อใช้จ่ายในยามเจ็บป่วย/ ฉุกเฉินหรือในยามชราภาพ และออมในรูปแบบโดยฝากธนาคารมากที่สุด ดังนั้น ผู้จัดการธนาคารควรมุ่งเน้นให้เกิดการออมที่พัฒนาไปสู่ความยั่งยืนด้วยการ

เสริมสร้างองค์ความรู้และศักยภาพทางการเงินของสังคมในระดับฐานรากให้เกิดความเข้มแข็ง โดยธนาคารยังคงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการให้บริการทุกๆด้าน อย่างต่อเนื่อง

2. จากผลการศึกษาพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอายุต่างกัน สถานภาพต่างกัน อาชีพต่างกัน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ส่งผลให้พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลต่างกัน ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ โดยการอบรมความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพ เช่น โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ควรสนับสนุนในเรื่องการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และช่องทางการตลาด เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มจากรายได้ประจำ รวมถึงการลดภาระรายจ่ายของประชาชน และอีกทางหนึ่ง เช่น การแจกเมล็ดพันธุ์พืชหรือต้นกล้าพืชผักสวนครัว แจกพันธุ์ปลา เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

3. จากผลการศึกษาพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านรายจ่าย ด้านภาระหนี้สิน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีการออมโดยการฝากสหกรณ์ออมทรัพย์น้อย ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อประชาชนสามารถกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยที่ไม่สูง เป็นการลดภาระหนี้สินและยังเป็นการส่งเสริมการหาแหล่งเงินทุนให้กับประชาชนในการประกอบอาชีพหรือหารายได้เสริมด้วย และควรมีจัดอบรมการให้ความรู้เพื่อเรื่องการออมเงิน เช่น ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หรือการส่งเสริมให้มีการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย เพื่อบริหารเงินได้อย่างเหมาะสมสำหรับการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามเพียงอย่างเดียว ซึ่งอาจทำให้ ผลการศึกษาลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงได้ ดังนั้น เพื่อให้การศึกษามีความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ หรือใช้เทคนิคการวิจัยอื่นๆ เช่น เทคนิคการสัมภาษณ์ การสังเกต การสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคม ค่านิยม ในพื้นที่นั้น ๆ และมีการเปรียบเทียบในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เห็นความแตกต่างมากขึ้น

2. การศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาตัวแปรอิสระอื่น ๆ ที่อาจจะมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรม การออม เช่น ความรู้ความเข้าใจในการออม ทักษะคิดในการออม อุปสรรคในการออม อัตราการว่างงาน หรือจำนวนเงินออม เป็นต้น เพื่อที่จะเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการออมและเพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมให้เกิดการออมของประชาชนมากยิ่งขึ้น

3. การศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาเรื่องความเสี่ยงที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม เนื่องจากแต่ละบุคคลย่อมรับความเสี่ยงได้ไม่เท่ากัน รวมถึงการศึกษารูปแบบการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคลและควรศึกษาช่องทางหรือวิธีการในการให้ความรู้ความเข้าใจทางการเงินแก่บุคคล เพื่อนำไปต่อยอดและเกิดประโยชน์กับบุคคลที่ต้องการเริ่มที่จะออมหรือลงทุนในอนาคต

บรรณานุกรม

- กฤตภาส เลิศสงคราม. (2555). **พฤติกรรมกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์**. สารนิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณิชาร ชัยศิริ. (2562). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2564). **สถิติจำนวนประชากรจังหวัดนครศรีธรรมราช ณ เดือนพฤศจิกายน 2564**. [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์], สืบค้นจาก https://www.pokkrongnakhon.com/datacenter/detail.php?news_id=6730
- นเรศ หนองใหญ่. (2560). **พฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี**. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิตยา เบญจรงค์พันธ์. (2563). **พฤติกรรมกรรมการออมของบุคลากรศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา**. สาขาการเงินและการธนาคาร, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พิกุล ปัญญา. (2554). **พฤติกรรมกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของเจ้าหน้าที่การตลาดบริษัทหลักทรัพย์**. สารนิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มงคลชัย จำรูญ. (2560). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร**. ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ลลิตทิพย์ หาคำ. (2561). **พฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร**. สาขาการเงินและการธนาคาร, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิไลลักษณ์ ไทยอุตสาห์ และ วลัยภรณ์ อัดตะนันท์. (2531). **การเร่งการออมของครัวเรือนในประเทศ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศิริรัตน์ ศรีพนม. (2559). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจันทบุรีจำกัด**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศุภวรรณ มณีพันธุ์วงศ์. (2552). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมของพนักงานธนาคารในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม**. สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สรรัตน์ งามฉ่องสกุล. (2563). **พฤติกรรมกรรมการออมของพนักงานบริษัทบริหารสินทรัพย์ กรุงเทพมหานครจำกัด (มหาชน) สาขาสำนักงานใหญ่**. สาขาการบัญชี, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุพัตรา นามบุญมี. (2563). **พฤติกรรมกรรมการออมของคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร**. สาขาการเงินและการธนาคาร, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อเนชา เอี่ยมคุ้ม. (2563). **พฤติกรรมกรรมการออมเงินเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร**. สาขาการเงินและการธนาคาร, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.